

**PROGRAM PRIVREMENIH OBJEKATA
NA PODRUČJU OPŠTINE BAR
(za period od 2019. do 2023. godine)**

Bar, novembar 2019. godine

SADRŽAJ

1. UVOD

2. OCJENA STANJA

3. POLAZNI KONCEPT PROGRAMA

4. PREGLED ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH I KULTURNIH DOBARA

5. OSNOVNI PRINCIPI KOJI SU KORIŠTENI PRILIKOM DEFINISANJA ZONA I LOKACIJA ZA POSTAVLJANJE I GRAĐENJE PRIVREMENIH OBJEKATA

6. MJERE ZAŠTITE I KORIŠĆENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH DOBARA

7. MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

8. DINAMIKA KORIŠĆENJA PRIVREMENIH OBJEKATA

9. VRSTE PRIVREMENIH OBJEKATA

10. OPŠTI URBANISTIČKI USLOVI

11. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE ODNOSNO GRAĐENJE OBJEKATA NAMJENJENIH ZA TURIZAM I UGOSTITELJSTVO

12. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE ODNOSNO GRAĐENJE OBJEKATA NAMJENJENIH ZA TRGOVINU I USLUGE

13. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE OBJEKATA NAMJENJENIH PRIVREMENI OBJEKTI NAMJENJENI ZA ORGANIZACIJU DOGAĐAJA

14. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE OBJEKATA NAMJENJENIH REKLAMIRANJU, OGLAŠAVANJU I PRUŽANJU INFORMACIJA

15. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA NAMJENJENIH ZA SPORT I REKREACIJU

16. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA ZA KOMUNALNE USLUGE I INFRASTRUKTURU

17. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE ODNOSNO GRAĐENJE OBJEKATA NAMJENJENIH ZA EKSPLOATACIJU PRIRODNIH SIROVINA, SKLADIŠTENJE I PROIZVODNJU

19. PRAVILA ZA KONZERVIRANJE PRIVREMENIH OBJEKATA U ZIMSKOM PERIODU

20. PRILOG IDEJNA RJEŠENJA TIPSKIH OBJEKATA

▪ UVOD

Shodno članu 116 Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18 i 63/18) i članu 43 Statuta Opštine Bar ("Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi", br. 37/18) kao i Pravilnika o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme ("Sl. list Crne Gore 043/18, 076/18") ,Skupština opštine Bar donosi Program privremenih objekata za područje opštine Bar.

Saglasno zakonskoj definiciji, Programom se utvrđuju zone i smjernicesa urbanističkim uslovima za postavljanje privremenih objekata kao i vrste, oblik i dimenzije privremenih objekata. Programom privremenih objekata propisuje se način korišćenja, uslovi i postupak postavljanja, građenja i uklanjanja privremenih objekata na zemljištu u državnoj svojini i zemljištu u privatnoj svojini na području Opštine Bar izuzev područja koja pripadaju zoni nacionalnog parka Skadarsko jezero i zoni Morskog dobra, a do privođenja zemljišta trajnoj namjeni prema planskom dokumentu.

Vrste privremenih objekata prema namjeni određene su u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme («Službeni list Crne Gore», br. 043/18, 076/18).

Privremeni objekti mogu se postavljati odnosno graditi na lokacijama definisanim u grafičkom i tabelarnom dijelu Programa. Izuzetno za sljedeće privremene objekte mogu se izdati urbanistički uslovi bez potrebe ucrtavanja u Program, a u skladu sa smjernicama definisanim Programom i to za :objekte namijenjene za organizaciju događaja, objekte namijenjene za reklamiranje oglašavanje i pružanje informacija, objekte namijenjene za sport i rekreaciju (objekti za iznajmljivanje sportsko rekreativne opreme i mobilno klizalište za potrebe organizacije događaja kao i mobilijar sportskog karaktera), objekti za komunalne usluge i infrastrukturu (ručne barijere za pojedinačno parking mjesto, objekti i predmeti na stanici javnog gradskog prevoza, tank za vodu, bioprečišćivač, fiksna radiokomunikaciona stanica, spoljašnji cabinet za potrebe elektronskih komunikacionih usluga, vazdušni vod za potrebe elektronskih komunikacionih usluga, mjerno mjesto-stanica, pokretna toaletna kabina i mobilni sanitarni blok, i objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom) i objekti za eksploataciju prirodnih sirovina, skladištenje i proizvodnju (uzgajalište ribe i pčelinjak). O ispunjenosti uslova definisanih Programom odlučuje organ nadležan za uređenje prostora.

▪ OCJENA STANJA

Privremeni objekti na području Opštine Bar su različitog karaktera, tipa i različitih estetskih karakteristika. Određeni broj privremenih objekata može se okarakterisati kao "neprikladni" iz razloga što ometaju pješački i kolski saobraćaj, nefunkcionalni su, uzurpiraju zelene površine, narušavaju izgled postojećih objekata stalnog karaktera, odnosno, ne uklapaju se u ambijent.

Za potrebe izrade Programa vršeno je snimanje i fotografisanje postojećih lokacija privremenih objekata, na osnovu čega je izvršena analiza postojećeg stanja. Obradom ovih podataka došlo se do zaključka za neke privremene objekte potrebno izvršiti prilagođavanje u skladu sa smjernicama ovog Programa. Ovo naročito za objekte koji se svojim izgledom i primijenjenim materijalima kao i načinom korišćenjane uklapaju u ambijent u kome se nalaze i otežavaju ili remete rad objekata stalnog karaktera.

Shodno Zakonskim odredbama ukinute su lokacije privremenih objekata koje se nalaze u neposrednoj blizini odnosno na susjednim katastarskim parcelama primarnih ugostiteljskih

objekata, određeni broj privremenih lokacija na šetalištu Kralja Nikole kao i privremeni objekti koji se nalaze u zoni A2, IID DUP-a "Sutomore centar", a u skladu sa smjernicama definisanim ovim planskim dokumentom

▪ **POLAZNI KONCEPT PROGRAMA**

Postavljanje i građenje privremenih objekata, do privođenja lokacije namjeni u skladu sa planskim dokumentim mora biti odmjereno i dozirano, kako bi se popravio opšti utisak uređenosti, kako gradskog, tako i prigradskog područja.

Kako bi se postigao željeni rezultat, po pitanju uređenja ove oblasti, Opština Bar donosi Program u kojem su dati urbanistički uslovi kao i smjernice koje se odnose na oblikovanje i materijalizaciju privremenih objekata. Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da je za sve privremene objekte, osim uređaja i opreme kao što su kao što su stacionarne stanice u okviru državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha, antene mobilne telefonije i sl., neophodno pribaviti saglasnost glavnog gradskog arhitekta u pogledu spoljnog izgleda privremenog objekta, a čime će se značajno uticati na podizanje kvaliteta i poboljšanje opšte slike u oblasti privremenih objekata.

Ciljevi programa su klasifikacija i tipizacija postojećih lokacija, uklapanje u urbanističke uslove i smjernice za oblikovanje i materijalizaciju privremenih objekata, uz sveobuhvatnu težnju da se kroz navedeno, značajno unaprijedi kvalitet privremenih objekata. To je urađeno kroz uvođenje novih kriterijuma po pitanju oblikovanja, očuvanja ambijentalnih vrijednosti područja, sanitarnih uslova, zaštite prirodnih i spomeničkih vrijednosti, izbjegavanja neloyalne konkurencije u odnosu na stalne objekte u kontaktnim zonama, sa naglaskom na dijelove oko hotelskih i ugostiteljskih objekata visoke kategorije, sve u cilju racionalnijeg i osmišljenijeg rasporeda privremenih objekata.

Stavlja se akcent na pitanja uklanjanja ili konzervacije privremenih objekata u periodu van sezone, kada do izražaja dolaze upravo sve njihove karakteristike neusklađenosti sa ambijentom i nedovoljna briga o vizuelnom uticaju na okruženje.

▪ **PREGLED ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH I KULTURNIH DOBARA**

I Pregled zaštićenih prirodnih dobara

U zoni zahvata Programa, a van zona morskog dobra i nacionalnog parka shodno smjernicama i uslovima Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, nalaze se sjedeća zaštićena prirodna dobra :

- ranije kategorisani kao hortikulturni objekti : Park muzej na Topolici;
- zaštićeni - pojedinačni dendrološki objekti a) hrast česvina ili crnika (*Quercus ilex*) na Crnom Rtu kod Sutomora, jedan primjerak kod željeničkih stepenica u Sutomoru
b) maslina (*Olea europea*) na lokaciji Mirovica u Starom Baru.

Za zone zahvata Programa nije urađen poseban dokument koji integralno propisuje režime, zone i mjere zaštite i korišćenje prirodnih resursa i dobara (lokalni ekološki akcioni plan, lokalni plan biodiverziteta i dr) pa se u slučaju zaštićenih područja/zaštićenih prirodnih dobara primjenjuju propisi i dokumentacija u kojima su u svakom pojedinačnom slučaju ustanovljeni posebni režimi, zone i mjere zaštite i korišćenja. Za ostala ekološki značajna područja (potencijalni park Prirode Rumija, EMERALD, IPA, IBA područja, staništa natura 2000) važe opšti režimi zaštite biodiverziteta/ zaštite prirode.

- Uslovi zabrane i ograničenja pod kojima se radnje, aktivnosti i djelatnosti mogu realizovati u zoni zahvata Programa

Pored uslova, zabrane i ograničenja koja su propisana Zakonom o zaštiti prirode ("Sl.list CG" br. 54/16) prilikom planiranja građevinskih objekata i infrastrukture treba ispoštovati sledeće uslove, zabrane i ograničenja koji se odnose na :

- izbor mikrolokacije novih privremenih objekata van zaštićenih područja
- nedozvoljenu gradnju objekata koji zbog svojih karakteristika (način izgradnje, vrsta, veličina/kapacitet, tehnologija i sl.) mogu oštetiti ili imati uticaj na prirodnu vrijednost zaštićenog područja.

II Pregled nepokretnih kulturnih dobara

Prostor i neposredna okolina, odnosno zone, koje su predviđene za postavljanje privremenih objekata, a na kojima se nalaze nepokretna kulturna dobra, u zahvatu Programa su:

- Topolica : Jovana Tomaševića i Ulica šetalište Kralja Nikole, koje se nalaze u neposrednoj blizini kulturnog dobra bivši dvorac kralja Nikole na Topolici
- Stari Bar, u neposrednoj blizini kulturnog dobra Stari grad Bar, odnosno u okviru kulturnog dobra Čaršija i Podgrađe, oko bedema u prečniku od 300 m
- Veliki Pijesak u neposrednoj blizini kulturnog dobra Ruševine crkve na Velikom Pijesku.

U neposrednoj blizini kulturnog dobra bivši dvorac kralja Nikole, ovim programom nisu planirane nove lokacije za privremene objekte, izuzev postojećih lokacija ugostiteljskih terasa koje su bile planirane ranijim planovima i koje egzistiraju na toj lokaciji kao i privremenih panoa/pultova i ugostiteljskih aparata te dva otvorena sportska objekta –tereni za boćanje i odbojku. U tabelarnom dijelu plana izdvojene su navedene lokacije, dat je opis njihovog postojećeg stanja, i za ove lokacije nisu planirane intervencije.

U neposrednoj blizini kulturnog dobra Stari grad Bar takođe ovim programom nisu planirane nove lokacije za privremene objekte izuzev postojećih lokacija ugostiteljskih terasa koje su bile planirane ranijim planovima i koje egzistiraju na toj lokaciji kao i jednog privremenog parkirališta. U tabelarnom dijelu plana, date su smjernice i planirane intervencije na ovim objektima.

U neposrednoj blizini kulturnog dobra Ruševina crkve na Velikom Pijesku, nisu planirani novi privremeni objekti, izuzev privremenog parkirališta. Na ovoj lokaciji nalazi se još privremena ugostiteljska terasa i postojeće privremeno parkiralište.

Na lokacijama, koje su predviđene za postavljanje privremenih objekata, a na kojima se nalaze nepokretna kulturna dobra, postavljanje privremenih objekata mora se izvršiti u skladu sa uslovima propisanim Programom i konzervatorskim uslovima Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Na ovim lokacijama je potrebno obezbijediti zaštitu integriteta kulturnih i nepokretnih dobara sa zaštićenom okolinom i ne dozvoljava se bilo kakva izgradnja i rušenje koje bi izazvalo devastaciju kulturnog dobra. Za postavljanje planiranih privremenih objekata u granicama kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline, Uprava za zaštitu kulturnih dobara, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra izdaje konzervatorske uslove, u skladu sa članom 102 Zakona o zaštiti spomenika kulture (Sl.list CG, br.49/10 i 40/11).

Ukoliko se tokom postavljanja privremenog objekta u granicama zaštićenih kulturnih dobara naiđe na slučajna otkrića/ nalaze od arheološkog značaja, zakonska obaveza je postupanje u skladu sa članom 87 i članom 88 Zakona o zaštiti spomenika kulture (Sl.list CG, br.49/10 i

40/11). Obaveza poštovanja navedenih odredbi Zakona o zaštiti spomenika kulture mora se posebno naglasiti i sprovoditi u svim fazama izrade dokumentacije potrebne za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata u granicama kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline.

▪ **OSNOVNI PRINCIPI KOJI SU KORIŠĆENI PRILIKOM DEFINISANJA ZONA I LOKACIJA ZA POSTAVLJANJE I GRAĐENJE PRIVREMENIH OBJEKATA**

U cilju ostvarivanja zakonskih nadležnosti na uređenju i unapređenju korišćenja prostornih resursa Opštine Bar, prilikom izrade Programa vodilo se računa o sljedećim opštim principima:

- zbog postojeće opterećenosti kontaktnih gradskih zona velikim brojem sezonskih privremenih objekata u lokalnoj nadležnosti, po mogućnosti ograničiti postavljanje novih privremenih objekata, odnosno izbjegavati dalje zauzimanje pješačkih prostora sa privremenim sadržajima;
- u što većoj mjeri izvršiti tipizaciju i grupisanje privremenih sadržaja i objekata;
- u posebno zaštićenim prirodnim i spomeničkim kulturno-istorijskim područjima, kao i u okviru zaštićene okoline kulturnih dobara, ne predviđati one djelatnosti i objekte koji mogu narušiti posebnost takvih područja/kulturnih dobara;
- U zaštićenim zonama, od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara, na području Starog Bara, u neposrednom okruženju Dvorskog kompleksa na Topolici, kao i u neposrednoj blizini drugih kulturno-istorijskih dobara, neophodno je pribaviti konzervatorske uslove od Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Izuzetak su pokretni privremeni objekti (rashladna i izložbena vitrina za prodaju hrane i pića, konzervator za sladoled, ugostiteljski aparat.
- U skladu sa članom 117 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Službeni list CG 64/17, 44/18 i 63/18), neophodno je pribaviti saglasnost glavnog gradskog arhitekta u pogledu spoljnog izgleda privremenog objekta, za one objekte za koje je to definisano Zakonom.
- Na lokacijama u neposrednoj blizini (na susjednim katastarskim parcelama) hotela turističkih rizorta, turističkih naselja, motela, pansiona i kampa sa 16 i više smještajnih jedinica ne dozvoljava se postavljanje privremenih objekata izuzev sljedećih objekata : ugostiteljska terasa, šator za manifestacije događaja ili promocije, bina podijum ili bioskop na otvorenom, objekat i oprema za potrebe snimanja spotova, filmova ili reklama, objekat i oprema za potrebe organizovanja festival, objekat i oprema za održavanje prazničnih i ostalih javnih događaja, Informacioni punkt, oglasni i reklamni pano, promotivni natpis, skulptura i paviljon, reklamna zastava i to isključivo u funkciji primarnog ugostiteljskog objekta.
- U neposrednoj blizini stalnih objekata određene namjene ne postavljati privremene objekte slične namjene koji bi im predstavljali direktnu konkurenciju;
- Kada se privremeni objekti postavljaju po obodu šetališta ne smiju (računajući širinu objekta i prostor za mušterije) da smanjuju slobodnu širinu šetališta na manje od 4,0m;
- privremeni objekti se ne smiju postavljati na uređenim zelenim površinama. Poželjno ih je postavljati na neuređenim površinama koje bi na taj način bile oplemenjene;
- privremeni objekti se ne smiju postavljati ako na bilo koji način ugrožavaju životnu sredinu (prekomjerna buka, štetna isparenja, opasni otpad i sl.);
- svojim oblikom i materijalizacijom privremeni objekti treba da su u što većoj mjeri usklađeni sa ambijentom, da su jednostavni i nenametljivi, da su izvedeni profesionalno i od kvalitetnih materijala;

- objekte koji se planiraju, a koji su sezonskog karaktera treba izrađivati od takvog materijala i na takav način da ih je moguće nakon isteka turističke sezone jednostavno ukloniti, a za objekte koji kao takvi ostaju i nakon završetka sezone „konzervirati“ na način koji ne narušava ambijent i ne ugrožava funkciju prostora.

Programom se određuju zone za postavljanje, odnosno građenje privremenih objekata u naseljenim mjestima i to :

Zona

Naziv mjesta

I

Topolica I

II

Sutomore (objekti uz Sutomorsku ulicu, od autobuske stanice do hotela Sato i Obala Iva Novakovića do hotela Inex), Topolica IV (objekti uz Makedonsku ulicu i Bulevar dinastije Petrović)

III

Čanj, Sutomore (ostalo područje) Žukotrlica, Topolica II, Topolica III, Topolica IV(ostalo područje), Topolica-Bjeliši, Željeznička stanica, Veliki pijesak, Dubrava, Bušat, Polje (uz magistralu) Iliino, Tomba (uz magistralu), Zaljevo (uz magistralu)

IV

Šušanj, Ahmetov brijeg, Marovići, Stara Raskrsnica, Stari Bar, Pobrđe,

V

Popovići, Polje (ostalo područje), Tomba (ostalo područje), Zaljevo (ostalo područje), Virpazar

VI

Pečurice (uz stari put Bar – Ulcinj), Ostros

Za privremeni objekat koji se postavljaju u naseljenom mjestu a koje nije navedeno u ovim zonama, primjenjuje se zona najbližeg mjesta navedenog .

Shodno članu 5 Odluke o donošenju programa gradjenja, postavljanja i uklanjanja privremenih objekata, a u vezi članom 36 Odluke o montažnim objektima privremenog karaktera, do donošenja nove odluke o lokalnim komunalnim taksama, najniži iznos zakupnine po 1m² gradjevinskog zemljišta po zonama iznosi:

- Zona I.....70 €/m²
- Zona II .....60 €/m²
- Zona III .....50 €/m²
- Zona IV .....40 €/m²
- Zona V .....30 €/m²
- Zona VI .....20 €/m²

U skladu sa članom 44 Odluke montažnim objektima privremenog karaktera, do donošenja nove odluke o lokalnim komunalnim taksama, utvrđuje se vrijednost boda za utvrđivanje lokalne komunalne takes za postavljanje odnosno građenje privremenog objekta u iznosu od 22 €.

▪ **MJERE ZAŠTITE i KORIŠĆENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH DOBARA NA TERITORIJI OPŠTINE BAR**

Imajući u vidu da za predmetna zaštićena prirodna dobra na području Opštine Bar nije izvršena revizija statusa, niti je izrađen Plan upravljanja, planiranje objekata privremenog karaktera u zaštićenim područjima prirode kao i njihovo korišćenje vrši se u skladu sa opštim uslovima za zaštitu zaštićenih prirodnih dobara koji su dati u članu 39 Zakona o zaštiti prirode, i to: " Zaštićena područja mogu se koristiti u skladu sa studijom zaštite odnosno prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom. Zabranjeno je korišćenje zaštićenih prirodnih dobara na način koji prouzrokuje: oštećenje zemljišta i gubitak njegove prirodne plodnosti; oštećenje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti; oštećenje morskih zaštićenih područja; osiromašenje prirodnog fonda divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; smanjenje biološke i predione raznovrsnosti; zagađivanje ili ugrožavanje podzemnih i površinskih voda." Na samom zaštićenom prirodnom dobru se ne mogu postavljati objekti trajnog karaktera, izvoditi radovi betoniranja, eksploatacije pijeska, uklanjanja vegetacije, izmjene obalne linije i strukturnog remodeliranja pješčane plaže. Izuzetak predstavljaju intervencije izgradnje rampi za pristup lica sa invaliditetom na planom definisanim lokacijama.

Građevinski objekti ili njihovi prateći elementi (tende, nadstrešnice, ograde i sl) u neposrednoj okolini zaštićenog prirodnog dobra moraju obezbijediti otvaranje vizura ka zaštićenom prirodnom dobru.

Na području zaštićenog prirodnog dobra mogu se postavljati samo javni privremeni toaleti koji ne zagađuju okruženje, redovno se održavaju, osim ako postoji mogućnost njihovog priključka na javni kanalizacioni sistem.

U odnosu na postojeće objekte i prisutne djelatnosti u okolini i u graničnoj zoni zaštićenog prirodnog dobra pri planiranju mikrolokacija i gabarita novih objekata mora se uzeti u obzir njihovo zbirno kumulativno dejstvo na zaštićeno prirodno dobro i prirodu uopšte.

Podnosilac zahtjeva nakon usvajanja Programa je dužan da pribavi od Agencije za zaštitu prirode i životne sredine Dozvole za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području za svaki pojedinačni novi privremeni objekat koji je lociran u zaštićenom području.

▪ **MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU OPŠTINE BAR**

Saglasno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara, kulturno dobro je svako nepokretno, pokretno i nematerijalno dobro za koje je, u skladu sa ovim zakonom, utvrđeno da je od trajnog istorijskog, umjetničkog, naučnog, arheološkog, arhitektonskog, antropološkog, tehničkog ili drugog društvenog značaja. Kulturno dobro može biti u državnoj ili privatnoj svojini. Kulturna dobra, kao valorizovani dio kulturne baštine od opšteg interesa, štite se u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim propisima, bez obzira na vrijeme, mjesto i način stvaranja, porijeklo u čijem su vlasništvu i na njihov svjetovni ili vjerski karakter. Zaštita kulturnih dobara je od javnog interesa. Zaštitu, kao i kulturno dobro, imaju i zaštićena okolina nepokretnog kulturnog dobra, predmet koji sa nepokretnim kulturnim dobrom čini istorijsku, umjetničku, vizuelnu ili

funkcionalnu cjelinu, objekat u kojem se trajno čuvaju ili izlažu pokretna kulturna dobra, dokumentacija o kulturnom dobru, dobro pod prethodnom zaštitom, obavezni primjerak publikacije i javna arhivska građa.

Kako bi se zaštitio integritet kulturnih dobara sa zaštićenom okolinom, prilikom utvrđivanja urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje objekata privremenog karaktera, potrebno je ispoštovati opšte uslove, koji imaju za cilj da se nakon isteka perioda trajanja Programa, odnosno, utvrđivanja konačne namjene prostora u skladu sa planskim dokumentom, ovi objekti mogu lako ukloniti i prostor vratiti u prvobitno stanje.

▪ **DINAMIKA KORIŠĆENJA PRIVREMENIH OBJEKATA**

Načelno, po ovom kriterijumu postoje dvije grupe objekata:

- sezonski – koji su aktivni isključivo u vrijeme sezone i vezani su za turističke sadržaje
- cjelogodišnji koji su aktivni tokom cijele godine.

Sezonski objekti su orjentisani potrebama turista (sladoled, hladni napici, brza hrana, bižuterija, suveniri, odjeća i oprema za plažu, igračke i slično), dok su stalni objekti više okrenuti svakodnevnim potrebama ili navikama građana (novine, časopisi, cigarete, priručna kozmetika, bankomati, higijenske potrebe, sitni alati i razna potrošna roba, brza hrana i slično).

Uslov za postavljanje sezonskih privremenih objekata je da budu aktivni od 1.maja do 31.oktobraa ne kraće od 4 mjeseca (1.jun do 30.septembar). U slučaju da postoji zainteresovanost korisnika privremenog sezonskog objekta, može se odobriti korišćenje tokom čitave godine, ukoliko taj objekat ispunjava uslove propisane ovim Programom. O ispunjenosti uslova odlučuje Sekretarijat nadležan za uređenje prostora.

Ovaj uslov ne odnosi se na ugostiteljske terase na području Tržnog centra, Velikog Pijeska, Dubrave, Bušata, Starog Bara i Ostrosa, gdje vrijeme korišćenja ne može biti kraće od 4 mjeseca.

Ovaj minimalni vremenski period ne odnosi se na organizovanje prezentacija, prigodnih proslava ili manifestacija i slično, odnosno za objekte organizacije događaja i reklamiranje, oglašavanje i pružanje informacija. Period na koji se postavljaju ovi objekti određuje organ lokalne samouprave nadležan za poslove uređenja prostora, prilikom izdavanja urbanističkih uslova.

▪ **VRSTE PRIVREMENIH OBJEKATA :**

Na teritoriji opštine Bar mogu se postavljati/montirati/graditi pokretni, montažno demontažni i nepokretni privremeni objekti i otvorene površine u funkciji privremenih objekata, sledećih namjena :

1. Turizam i ugostiteljstvo :

- Privremeni ugostiteljski objekat
- Ugostiteljska terasa
- Rashaldna i izložbena vitrina za prodaju hrane i pića
- Konzervator za sladoled
- Ugostiteljski aparat
- Auto kamp

2. Trgovina i usluge

- Prodajni pano i prodajni pult

- Štand
- Kiosk
- Pijaca
- Objekat za trgovinu i usluge

3. Organizacija događaja

- Šator za manifestacije, događaje ili promocije
- Bina, podijum ili bioskop na otvorenom
- Objekat i oprema za potrebe snimanja spotova, filmova ili reklama
- Objekat i oprema za potrebe organizovanja festivala
- Objekat i oprema za potrebe održavanja prazničnih i ostalih javnih događaja

4. Reklamiranje, oglašavanje i pružanje informacija

- Informacioni punkt
- Bilbord
- Oglasni i reklamni pano
- Promotivni natpis, skulptura i paviljon
- Reklamna zastava

5. Sport i rekreacija

- Objekat za iznajmljivanje sportsko rekreativne opreme
- Natkriveni/zatvoreni sportski objekat
- Sportski objekat – otvoreni teren
- Zabavni park
- Dječije igralište
- Mobilno klizalište
- Mobilijar sportskog karaktera

6. Komunalne usluge i infrastruktura

- Privremeno parkiralište
- Ručne barijere za pojedinačno parking mjesto
- Objekti i predmeti na stanici javnog gradskog prevoza
- Montažni objekti za servisiranje ili pranje vozila
- Tank za vodu
- Bioprečišćivač
- Fiksna radiokomunikaciona stanica
- Spoljašnji (outdoor) kabinet za potrebe elektronskih komunikacionih usluga
- Vazdušni vod za potrebe elektronskih komunikacionih usluga
- Mjerno mjesto – stanica
- Pokretna toaletna kabina i mobilni sanitarni blok
- Reciklažno dvorište
- Objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom

7. Eksploatacija prirodnih sirovina skladištenje i proizvodnja :

- Montažna hala i hangar
- Uzgajalište riba
- Pčelinjak

OPŠTI URBANISTIČKI USLOVI

Privremeni objekti se mogu postavljati odnosno graditi pod uslovom da :

- Ne narušavaju komunalne funkcije
- Ne ugrožavaju infrastrukturu i pješačke komunikacije
- Se ne postavljaju na uređenim zelenim površinama, već isključivo na neuređenim površinama koje bi se postavljanjem privremenog objekta oplemenile
- Ne narušavaju integritet kulturnih dobara sa zaštićenom okolinom
- Ne ugrožavaju životnu sredinu (prekomjerna buka, štetna isprenja, zagađenja, stvaranje opasnog otpada i sl.)
- Ne nalaze se u neposrednoj blizini definisanoj Programom primarnih ugostiteljskih objekata osim ako nisu u funkciji primarnog ugostiteljskog objekta
- Ne ometaju ulaz u drugi poslovni ili stambeni prostor
- Ne zaklanjaju izlog drugog poslovnog prostora
- Ne zaklanjaju pogled na poznate gradske vizure
- Ne ometaju rad muzeja, školskih ustanova, vjerskih objekata i slično,
- Ne ometaju pristup vozila hitnih i komunalnih službi
- Se licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom obezbijedi nesmetan pristup i korišćenje
- Ukoliko se tokom postavljanja/građenja privremenog objekta dobara naiđe na slučajna otkrića/ nalaze od arheološkog značaja, zakonska obaveza je postupanje u skladu sa članom 87 i članom 88 Zakona o zaštiti spomenika kulture (Sl.list CG, br.49/10 i 40/11). Obaveza poštovanja navedenih odredbi Zakona o zaštiti spomenika kulture mora se posebno naglasiti i sprovesti u svim fazama izrade dokumentacije potrebne za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata u granicama kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline.

Van gabarita privremenog objekta može biti samo suncobran ili rol tenda i kanta za otpatke, a uz privremene ugostiteljske aparate i konzervator za sladoled jedna sklopiva stolica.

Privremeni objekti moraju se svojim izgledom i gabaritom uklapati u ambijent lokacije na kojoj se pozicioniraju.

Privremeni objekti locirani duž šetališta Kralja Nikoleradi potrebe da samo šetalište bude prohodno za pješake svojim cijelim poprečnim profilom, a kako ne postoji trotoar većom njegovom dužinom, obavezna je primjena podašćane čelične platforme, koja bi se postavila na odobrenoj lokaciji na zelenoj površini, radi postavljanja privremenih objekata.. Platforma je maksimalne visine 10 cm, a maksimalnih ostalih dimenzija u skladu sa odobrenom površinom iz rješenja dobijenog za konkretni privremeni objekat.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje pokretnog privremenog objekta koji je uređaj odnosno oprema čini atest proizvođača i fotografije uređaja odnosno opreme. Tehničku dokumentaciju za postavljanje pokretnog privremenog objekta koji nije uređaj odnosno oprema čini idejno rješenje.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno demontažnog privremenog objekta koji nije fabričke proizvodnje, odnosno koji se montira na licu mjesta od elemenata konstrukcije, ispune i pokrivača, a čija je bruto površina veća od 30 m², kao i za sve objekte za koje je potrebna izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu čini revidovani glavni projekat.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje, odnosno građenje nepokretnog privremenog objekta čini revidovani glavni projekat.

- Postojeći privremeni objekti urađeni od čvrstog materijala – beton, opeka i sl. koji su prepoznati Programom privremenih objekata, mogu da egzistiraju na terenu, samo u prelaznom periodu od tri godine, nakon čega su dužni da se usklade sa smjernicama Programa i Pravilnika. Nove privremene objekte sa ovakvom materijalizacijom nije moguće predviđati Programom.

URBANISTIČKI USLOVI

I SMJERNICE ZA OBLIKOVANJE I MATERIJALIZACIJU PREMA VRSTI PRIVREMENIH OBJEKATA

1. TURIZAM i UGOSTITELJSTVO

PRIVREMENI UGOSTITELJSKI OBJEKAT

Programom su date katastarske parcele na kojima je moguće locirati privremene ugostiteljske objekte u Programom zadatim maksimalnim bruto površinama.

Prilikom određivanja tačne lokacije objekta na terenu poštovati pravilo da se zauzimanjem javne površine u svrhu postavljanja odnosno izgradnje privremenog ugostiteljskog objekta mora osigurati nesmetano korišćenje okolnih zgrada, drugih objekata i urbane opreme, te se ne smiju ugroziti sigurnost i redovan protok učesnika saobraćaja i onemogućiti prolaz vozilima javnih službi i interventnim vozilima (hitna pomoć, vatrogasno vozilo, policija...), kao ni ugroziti nesmetan pogled na more stalnih objekata u zaleđu;

Prilikom postavljanja odnosno građenja privremenog ugostiteljskog objekta nije dozvoljeno sjeći drveće i ostalo vrijedno rastinje, već je položaj, oblik i veličinu objekta neophodno prilagoditi uslovima konkretne lokacije kako bi se sačuvalo zatečeno vrijedno rastinje;

Privremeni ugostiteljski objekti mogu biti montažno-demontažni ili nepokretni, u zavisnosti od površine privremenog objekta. Objekti površine do 30 m² mogu biti isključivo montažno demontažni, dok objekti od 30 m² mogu biti i nepokretni.

Privremeni ugostiteljski objekat površine do 30 m² može biti od lakih kvalitetnih materijala, proizveden od ovlaštenog proizvođača, montira se na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), koja je iznad terena maksimalno 10 cm, sa mogućnošću da se sa lokacije ukloni u cjelini ili u djelovima;

Privremeni ugostiteljski objekat površine preko 30 m² može biti od trajnog materijala - čelika pocinčanog i plastificiranog u boji, od inoksa, eloksiranog ili plastificiranog aluminijuma, drveta, a svojim izgledom, oblikovanjem i bojom usklađen sa prostorom u kojem se postavlja;

Na prednjoj strani privremenog ugostiteljskog objekta, iznad prodajnog pulta može se postaviti sklopiva ili fiksna konzolna tenda, maksimalne širine 1,5 m od ivice ugostiteljskog objekta i minimalne visine 2,3 m računajući od kote trotoara.

Na ugostiteljske terase koje se nalaze u sklopu privremenog ugostiteljskog objekta primjenjuju se Urbanistički uslovi za postavljanje ugostiteljske terase iz ovog Programa;

Na lokaciji nije moguće postavljanje drugih privremenih objekata, osim onih u funkciji ugostiteljskog objekta;

Površine na području prirodnog područja i zaštićene okoline, kao i površine u neposrednoj blizini ili zaštićenoj okolini nepokretnih kulturnih dobara ne mogu se betonirati za potrebe postavljanja privremenog ugostiteljskog objekta;

Tehnička dokumentacija: Tipski projekat dobijen od proizvođača, ukoliko se radi o gotovom tipskom objektu, odnosno idejno rješenje za objekte do 30m² koji se montiraju na licu mjesta, kao i fotografije opreme Za objekte bruto površine preko 30 m² tehničku dokumentaciju čini revidovan glavni projekat i fotografije opreme.

Minimalni uslovi opremljenosti propisani su posebnim propisom koji se odnosi na vrste, minimalno tehničke uslove i kategorizaciju ugostiteljskih objekata.

Na idejno rješenje privremenog ugostiteljskog objekta obavezno se pribavlja saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

- **Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju - privremeni ugostiteljskiobjekat** je koncipiran tako da proizvodi neopterećujući utisak, odnosno, to je objekat koji nije u prvom planu u odnosu na objekte u neposrednom okruženju, koji imaju trajni karakter. To se postiže njegovom što većom transparentnošću, izborom prirodnih materijala u završnoj obradi (staklo bez jakog toniranja, eventualno u „stop-sol“ varijanti niskog procenta, bez efekta ogledala, drvo, kamen itd.), a moderni materijali diskretnost postižu izborom prirodnih boja u mat varijanti, kao i dimenzionisanjem tj. njihovom racionalnom upotrebom u obimu koji je neophodan. Sama transparentnost zahtjeva i odgovarajuću zaštitu od prekomjerne insolacije u vidu brisoleja, platnenih sjenila u vidu tendi, vanjskih venecijanera i slično, kako bi se obezbjedio prijatan boravak korisnika objekta. Konstrukciju ove vrste objekata definiše „PRAVILNIK O BLIŽIM USLOVIMA ZA POSTAVLJANJE ODNOSNO GRAĐENJE PRIVREMENIH OBJEKATA, UREĐAJA I OPREME“ („Službeni list CG“, broj 64/17). Za spoljne ograde je predviđeno izostavljanje stilizovanih balustera, kao i drugih masivnih ograda, zatim, inoksa i drugih materijala koji imaju visok stepen refleksije, a poželjne su ograde jednostavnih i maštovito osmišljenih matrica, u prirodnim bojama u mat varijanti. . Podovi mogu biti, protiv-klizna keramika pastelnih tonova, broski pod, dekovi, parket, beton fine završne obrade. Krovni pokrivač je odgovarajući materijal po izboru investitora/projektanta, primjeren odabranoj konstrukciji objekta, a da pritom vrši funkciju odvoda atmosferske vode, postavljen u odgovarajućem nagibu. Izbor krovnog pokrivača je takav da se izbjegne sukob sa okolnim ambijentom, ukoliko nije sakriven atikom, čime je onemogućeno sagledavanje sa uređenog okolnog terena. Mogući su ravni krovovi, uz adekvatno rješenje odvoda vode.

UGOSTITELJSKA TERASA (u sklopu privremenih ugostiteljskih objekata, ispred stalnih ugostiteljskih objekata)

Programom su date katastarske parcele na kojima je moguće locirati ugostiteljske terase u zadatim površinama, poštujući pravilo da se zauzimanjem javne površine u svrhu organizovanja

ugostiteljskih terasa mora osigurati nesmetano korišćenje zgrada, drugih objekata i urbane opreme, te se ne smiju ugroziti sigurnost i redovan protok učesnika saobraćaja i onemogućiti prolaz vozilima javnih službi i interventnim vozilima (hitna pomoć, vatrogasno vozilo, policija...);

Ugostiteljska terasa (u daljem tekstu: terasa) je prostor ispred ili pored ugostiteljskog objekta koji je u njegovoj funkciji. Ulazi u nju mogu biti sa strana u liniji sa trotoarom zgrade, a mogu biti i na centru frontalnog dijela terase, kao i obje ove mogućnosti.

Horizontalni gabariti terasa su zavisni od širine poslovnog prostora koji se koristi. Površina na koju se terasa ugostiteljskog objekta može postavljati određena je dužinom fronta ugostiteljskog objekta. Površina terase može biti proširena na okolnu površinu, pod uslovom da se pribavi saglasnost vlasnika, odnosno korisnika prostora dijela zgrade ispred kog se terasa postavlja;

Terasa se, po pravilu, postavlja tako da bude odvojena od zgrade u kojoj se ugostiteljski objekat nalazi, a kada se postavlja uz zgradu ne smije ometati glavne pješačke tokove i narušavati arhitektonske i urbanističke vrijednosti zgrade;

U nastavku su smjernice za postavljanje terase u odnosu na kolske saobraćajnice sa pripadajućim trotoarom:

- širina dijela trotoara za kretanje pješaka mora biti najmanje 2m u I i II zoni, u ostalim zonama najmanje 1.2 m;
- širina dijela trotoara za kretanje pješaka kod terase duže od 6 m, terase u nizu i terase postavljene u neposrednoj blizini pješačkog prelaza, stajališta javnog prevoza i raskrsnice mora biti najmanje 2 m;
- ivica terase mora biti udaljena od ivice kolovoza koji je bez trotoara najmanje 0.3 m;
- ivica terase mora biti udaljena od pješačkog prelaza najmanje 2 m;
- ivica terase mora biti udaljena od stajališta javnog prevoza najmanje 2 m.

Ukoliko se postavljaju terase u nizu, granična linija koja ih odvaja od kolskog, odnosno pješačkog saobraćaja, mora biti pravilna, bez naizmjeničnih pješačkih putanja.

U nastavku su smjernice za postavljanje terase u odnosu na objekte i urbani mobilijar:

- terasa ne smije ometati ulaz u drugi poslovni ili stambeni prostor;
- terasa ne smije zaklanjati izlog drugog poslovnog prostora niti ometati njegov rad, kao i muzeja, školskih ustanova, vjerskih objekata i sl.;
- ukoliko se postavlja u blizini drveta, žardinjere, sadnice, žive ograde i drugog objekta zelenila, mora omogućiti njihovo nesmetano održavanje;
- terasa ne smije ometati pogled na poznate gradske vizure;
- u blizini spomenika, skulptura, fontana ili česmi, postavlja se na rastojanju ne manjem od 2.5 m, tako da se ne nalazi na njima pripadajućim površinama, i da omogućava njihovo nesmetano održavanje i korišćenje;
- ukoliko lokacija to dozvoljava, može se postaviti ispred objekta za pružanje ugostiteljskih usluga (privremenog ili stalnog)

Terasa se organizuje na postojećoj gotovoj podlozi, a u slučaju da postojeća podloga nije odgovarajuća, može se postaviti montažno-demontažna podloga (deking ili sl.) ili izuzetno betonska podloga. Podna platforma ne može biti visine veće od 10 cm.

Betoniranje podloge za postavljanje ugostiteljskih terasa nije dozvoljeno u granicama zaštićenih prirodnih dobara, u granicama nepokretnog kulturnog dobra i njegove zaštićene okoline, kao i u granicama prirodnog i kulturno-istorijskog područja Bara.

Elementi terase treba da dimenzijama, težinom, međusobnim vezama i postavljanjem, omogućavaju brzu montažu, demontažu i transport, ne oštećuju površinu na koju se postavljaju, okolno zelenilo, i da budu pogodni za nesmetano kretanje djece, starijih osoba i lica sa invaliditetom.

Opremu ugostiteljskih terasa čine stolovi, stolice, suncobrani i eventualno ograde. Za zaštitu od sunca na otvorenim terasama dozvoljeno je postavljanje suncobrana, tendi, pergola ili lakih konstrukcija u skladu sa smjernicama Programa.

Ukoliko se terase postavljaju u nizu, razlika između ugostiteljskih objekata ostvaruje se različitom opremom otvorene terase, koja se međusobno usklađuje po vrsti, dimenziji i boji.

Nije dozvoljeno zatvaranje ugostiteljske terase, osim u zimskom periodu kada se može odobriti zastakljivanje terase staklenim panelima visine do 2 m u cilju zaštite od vremenskih prilika i to isključivo za terase natkrivene lakim drvenim konstrukcijama, uz obavezu da se paneli uklone u ljetnjem periodu. Ne dozvoljava se zatvaranje kompletne površine terase staklenim panelima već se isti postavljaju na stranama na kojima je to potrebno radi zaštite od vremenskih prilika uz obavezu da komunikacioni koridori (ulaz i izlaz) budu slobodni i nezastakljeni.

Ograđivanje ugostiteljskih terasa može biti do visine 100 cm i ne smije biti fiksirano za podlogu. Za ograđivanje se mogu koristiti vaze, žardinjere ili lako prenosivi stubići, ukrasni lanci i ukrasni konopi.

Tenda se može postaviti iznad ulaza u poslovne prostore ili može biti samostojeća, postavlja se na metalnu konstrukciju i napravljena je od impregniranog, plastificiranog ili drugog platna. Tende koje se postavljaju na javnim površinama moraju biti bijele boje ili bež nijanse i dozvoljeno je na donjem dijelu ispisivanje natpisa firme.

Pergola u sklopu ugostiteljske terase, se može postaviti iznad ulaza u poslovne prostore ili može biti samostojeća, izrađuje se od drvene konstrukcije i prekrivena je puzavicama ili vinovom lozom, izuzetno bijelim ili bež PVC platnom.

Suncobrani kao oprema ugostiteljske terase ne smiju biti agresivni oblikom, veličinom i bojom i moraju biti uniformni. Prihvatljivi su suncobrani prekriveni isključivo akrilnim impregniranim platnom i sklopivim mehanizmom. Boja platna (zastora) treba da bude diskretna. Poželjna je bijela i bež boja dok se u izuzetnim slučajevima kada se to potvrđuje analizom okolnog ambijenta mogu koristiti i neke druge boje (teget, bordo, tamnija zelena..), ali nikako jarke i agresivne boje.

Postavljen i otvoren suncobran može natkrivati samo tlocrtnu površinu ukupne površine odobrene terase, bez mogućnosti zatvaranja bočnih vertikalnih strana najlonom ili nekim drugim materijalom, odnosno konstrukcijom. Suncobran mora imati pokretni oslonac na tlu, izrađen tako da se lako skapa i prenosi, a na donjem dijelu mora imati zaštitu protiv oštećenja podne podloge pomicanjem ili povlačenjem.

Na javnim površinama nije dozvoljeno isticanje reklamnih sadržaja na suncobranima i tendama koji se ne odnose na natpise naziva lokala. Natpisi naziva lokala mogu se naći na obodima tendi i moraju biti u skladu sa osnovnim tonom pokrivača.

Oprema ugostiteljskih terasa (mobilijar) treba da bude lagana, ujednačena, jednostavnih linija, po mogućnosti od prirodnih materijala. Savremeni dizajn je veoma preporučljiv.

Postavljanje uređaja za hlađenje i zagrijavanje terase električnom energijom vrši se u skladu sa posebnim propisima koji se odnose na električne i termotehničke instalacije.

Tehnička dokumentacija: Tipski projekat dobijen od proizvođača, ukoliko se radi o gotovom tipskom objektu, odnosno idejno rješenje za objekte do 30m² koji se montiraju na licu mjesta, kao i fotografije opreme koja se postavlja na ugostiteljskoj terasi. Za objekte bruto površine preko 30 m² tehničku dokumentaciju čini revidovan glavni projekat i fotografije opreme koja se postavlja na ugostiteljskoj terasi.

Na idejno rješenje ugostiteljske terase obavezno se pribavlja saglasnost Glavnog gradskog arhitekta

Pod terase je kamen, keramika je protiv-klizna pastelnih tonova, brodski pod, dekovi, parket, beton fine završme obrade. Dimenzionisanje ograde je po gore navedenom pravilniku, a materijalizacija kao u prethodnom stavu. Pokrivanje terase je lakom konstrukcijom (laminirano drvo, drvene grede, čelična konstrukcija ili drugi pogodni metali), u prirodnim bojama u mat varijanti. Krovni pokrivač, kao u prethodnoj tački. Terasa se organizuje na postojećoj gotovoj podlozi, a u slučaju da postojeća podloga nije odgovarajuća, može se postaviti montažno-demontažna podloga (deking ili sl.) ili izuzetno betonska podloga. Podna platforma ne može biti visine veće od 10 cm. Betoniranje podloge za postavljanje ugostiteljskih terasa nije dozvoljeno u granicama zaštićenih prirodnih dobara, u granicama nepokretnog kulturnog dobra i njegove zaštićene okoline, kao i u granicama prirodnog i kulturno-istorijskog područja na teritoriji opštine Bar.

RASHLADNA I IZLOŽBENA VITRINA ZA PRODAJU HRANE I PIĆA

Rashladne i izložbene vitrine su tipski pokretni privremeni objekti (uređaji) površine do 4m². Ne mogu se postavljati radi samostalnog obavljanja djelatnosti, već samo ispred stalnog ili privremenog trgovinskog ili ugostiteljskog objekta radi obavljanja djelatnosti koja se vrši u njemu (trgovinske i ugostiteljske djelatnosti);

Na terasama svih ugostiteljskih objekata u okviru odobrene površine za postavljanje terase, mogu se postaviti najviše dvije rashladne i izložbene vitrine, bez potrebe ucrtavanja u Program;

Rashladne i izložbene vitrine ne mogu se postavljati uz druge privremene objekte: kioske, štandove, aparate i sl. ako to Programom nije predviđeno;

Vitrine nije dozvoljeno postavljati na trotoar, ako je njegova širina manja od 2.5 m. Ako se vitrina postavlja uz trotoar, nije dozvoljeno postavljanje na samu ivicu trotoara, već je potrebno ostaviti prostor od minimum 60cm za otvaranje vitrine i manipulaciju;

Rashladne izložbene vitrine kojim proizvođači osvježavajućih napitaka reklamiraju svoj proizvod, te se u istima mogu naći samo njihovi proizvodi (Nikšičko pivo, Coca-cola, Jamnica i sl.), mogu se postavljati ispred trgovinskih i ugostiteljskih objekata na zemljištu koje je u svojini fizičkih i pravnih lica, dok se na javnim površinama ovakve vitrine smatraju reklamnim objektima.

Tehnička dokumentacija: Atest proizvođača i fotografije uređaja.

KONZERVATOR ZA SLADOLED

Prema načinu na koji je pričvršćen za tlo, konzervator za sladoled može biti samo pokretni privremeni objekat (uređaj);

Nakon isteka dnevnog radnog vremena konzervator za sladoled ostaje na javnoj površini, a nakon sezonskog radnog vremena se uklanjaju sa javne površine;

Opremu konzervatora za sladoled čine korpa za otpatke, sklopiva stolica i suncobran;

Boja platna suncobrana treba da bude diskretna. Poželjna je bijela i bež boja dok se u izuzetnim slučajevima kada se to potvrđuje analizom okolnog ambijenta mogu koristiti i neke druge boje (teget, bordo, tamnija zelena..) ali nikako jarke i agresivne boje.

Tehnička dokumentacija: Atest proizvođača i fotografije uređaja.

UGOSTITELJSKI APARAT

Ugostiteljski aparat je tipski pokretni privremeni objekat (uređaj) površine do 2m² koji se postavlja na gotovu podlogu.

Nakon isteka turističke sezone, odnosno perioda na koji je odobreno postavljanje ugostiteljskog aparata isti se uklanja sa lokacije.

Opremu ugostiteljskog aparata čine korpa za otpatke, sklopiva stolica i suncobran;

Boja platna suncobrana treba da bude diskretna. Poželjna je bijela i bež boja dok se u izuzetnim slučajevima kada se to potvrđuje analizom okolnog ambijenta mogu koristiti i neke druge boje (teget, bordo, tamnija zelena..) ali nikako jarke i agresivne boje.

Tehnička dokumentacija: Atest proizvođača i fotografije uređaja.

AUTO KAMP

Auto kamp, u smislu ovog Programa, predstavlja mobilni privremeni objekat koji čini zemljište određeno za boravak lica u kamp kućici na točkovima (mobile home), kamp prikolici, pod šatorom ili drugoj mobilnoj opremi za smještaj ljudi na otvorenom prostoru. Minimalni kapacitet kampa je 10 kamp mjesta. Minimalni kapacitet, klasifikacija i minimalno tehnički uslovi propisani su Pravilnikom o klasifikaciji, minimalno tehničkim uslovima i kategorizaciji kampova i Pravilnikom o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata

Površina na kojoj se postavlja autokamp ne može se fizički mijenjati odnosno betonirati, izuzetno može se formirati podloga od šljunka srednje granulacije pod uslovom da se ne radi o zelenoj površini, maksimalne debljine 15 cm.

Auto kamp mora posjedovati mobilni sanitarni blok kontejnerskog tipa sa priključkom na kanalizacioni sistem ili na vodonepropusnu septičku jamu odnosno septičku jamu sa bioprečišćivačem i montažno demontažnu prijemnu kućicu (recepciju).

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju - auto kamp je slobodan prostor povoljan za vršenje ove djelatnosti, sa prisutnom vegetacijom koja obezbjeđuje dovoljno hladovine i sjenke. Toaleti su mobilni. Prirodna ventilacija je obavezna. Opis recepcije u pogledu materijalizacije i oblikovanja, se može primjeniti iz dijela koji se odnosi na **PRIVREMENI UGOSTITELJSKI OBJEKAT.**

Napomena: Auto kampovi se mogu postavljati na terenu do momenta početka realizacije sadržaja predviđenih planskim dokumentima saglasno stavu 8. člana 105. Zakona o turizmu.

URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE ODNOSNO GRAĐENJE OBJEKATA NAMJENJENIH ZA TRGOVINU I USLUGE

- Prodajni pano i prodajni pult
- Štand
- Kiosk
- Pijaca
- Objekat za trgovinu i usluge

PRODAJNI PANO I PRODAJNI PULT

Pano i prodajni pult su tipski otvoreni privremeni objekti za izlaganje i prodaju ukrasnih predmeta, knjiga, časopisa, slika i cvijeća, maksimalne površine do 2m²;

Objekti prodajnog pulta izrađuju se od lakog materijala, drvene konstrukcije sa metalnim ramom tende. Za objekte prodajnog panoa potrebno je izraditi sprege od metalnih kutijastih nosača u cilju stabilnosti objekta. Prilikom postavljanja prodajnog panoa ili pulta potrebno je izvršiti pričvršćivanje drvenih stopa na pripremljenu podlogu.

Sastavni dio urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte prodajni pano i prodajni pult je idejno rješenje tipskog privremenog objekta.

Nakon isteka dnevnog radnog vremena prodajni pano i prodajni pult ostaju na javnoj površini, a nakon sezonskog radnog vremena se uklanjaju sa javne površine;

Oprema panoa ili prodajnog pulta je stolica na sklapanje;

U cilju organizovanja različitih manifestacija (novogodišnji pazari, izložbe cvijeća, sajmovi domaćih proizvoda i sl.), moguće je vršiti grupaciju ovih objekata tamo gdje lokacija to dozvoljava uz obavezno poštovanje opštih odredbi ovog Programa; Objekti panoa/pulta koji se postavljaju radi organizovanja događaja ne moraju biti tipski objekti dati ovim programom kroz idejna rješenja, ali je neophodno da budu estetski usaglašeni i da vizuelno čine jedinstvenu cjelinu.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje.

ŠTAND

Štandovi su prefabrikovani objekti koji su manjih dimenzija u odnosu na kioske, ali su po pitanju konstrukcije i materijalizacije slični.

Maksimalna površina štanda može biti do 4 m².

Ovi objekti se izrađuju od lakog i transparentnog materijala, metalne podkonstrukcije sa spregovima za zaštitu od vjetrova obložene drvetomadekvatno obrađenim u cilju zaštite od vremenskih prilika limenim krovom pokrivačem sakrivrenim iza atike konstrukcije.

Ove objekte je potrebno adekvatno pričvrstiti na podlogu ili na prethodno pripremljene betonske stope, ili na neki drugi adekvatan način u cilju obezbjeđivanja sigurnosti. Reklama na štandu se može postaviti iznad najviše kote objekta, a potrebno je pričvrstiti sa unutrašnje strane. U zimskom periodu objekte je moguće zaštititi od vremenskih uslova ceradom bijele ili bež boje.

Sastavni dio urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte štandova je idejno rješenje tipskog privremenog objekta.

Nakon isteka sezonskog radnog vremena prodajni štandovi mogu ostati na lokaciji, uz obavezu da se adekvatno konzerviraju.

U cilju organizovanja različitih manifestacija (novogodišnji pazari, izložbe cvijeća, sajmovi domaćih proizvoda i sl.), moguće je vršiti grupaciju ovih objekata tamo gdje lokacija to dozvoljava uz obavezno poštovanje opštih odredbi ovog Programa; Objekti štanda koji se postavljaju radi organizovanja događaja ne moraju biti tipski objekti dati ovim programom kroz idejna rješenja, ali je neophodno da budu estetski usaglašeni i da vizuelno čine jedinstvenu cjelinu.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje.

KIOSK

Prema načinu na koji je pričvršćen za tlo, kiosk može biti samo montažno-demontažni objekat;

Površine kioska definisane su u tabelarnim priložima Programa za svaku lokaciju pojedinačno.

Na teritoriji opštine Bar, svi kiosci sutipizirani u zavisnosti od površine. Nove kioske potrebno je izraditi na isti način kao postojeće, a u skladu sa fotografijama koje su sastavni dio urbanističkih uslova. Kiosk se izrađuje od trajnog materijala – čelika pocinčanog i plastificiranog u boji, inoksa ili eloksiranog i plastificiranog aluminijuma a struktura fasada i zidova kioska može biti od pocinčanih bojenih limova ili poliuretanskih panela. Uz kiosk se može odobriti postavljanje konzervatora za sladoled ukoliko to dozvoljavaju prostorne mogućnosti.

Kiosk svojim izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja;

Na kiosk je dozvoljeno postaviti reklamni naziv i reklamni logo;

Na prednjoj strani kioska, iznad prodajnog pulta može se postaviti sklopiva ili fiksna konzolna tenda, max. širine 1,5 m od ivice kioska i min. visine 2 m računajući od kote trotoara. Boja platna (zastora) tende treba da bude diskretna;

Usluga u kiosku se, po pravilu, pruža preko pulta. Opremu kioska obavezno čini korpa za otpatke postavljena neposredno uz kiosk ili iza kioska;

Kiosk mora biti osvijetljen dnevnom svjetlošću dovoljne vidljivosti. Električno osvijetljenje mora biti takve jačine da odgovara standardima radnih prostorija

Na idejno rješenje ili izgled tipskog kioska prije postavljanja obavezno se pribavlja saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

PIJACA

Površina prostora pijace zavisi od kapaciteta lokacije i potreba korisnika. Površina se u sklopu prostora pijace ne može betonirati niti vršiti njegove fizičke promjene, s tim da se može formirati podloga od šljunka srednje granulacije debljine do 15 cm.

Postojeća asfaltna ili betonska površina može se prilagoditi za potrebe formiranja privremene pijace.

Ukoliko se na pijaci postavljaju štandovi, neophodno ih je postaviti u skladu sa uslovima za štandove datim ovim Programom. Štandovi na pijaci ne moraju biti tipski objekti dati ovim programom kroz idejna rješenja, ali je neophodno da budu estetski usaglašeni i da vizuelno čine jedinstvenu cjelinu. Lokacija za organizovanje pijace može biti i jednokratna, u slučaju formiranja pazarišta na trgu ili drugim slobodnim površinama, nakon čega je obavezno uklanjanje svih objekata.

U okviru pijace postavljaju se mobilni hemijski toaleti koji su napravljeni od PVC materijala.

Uz pijacu je moguće planiranje privremenog parkirališta, broj parking mjesta zavisi od površine pijace, i potrebno ga je uskladiti sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Sl. list CG", br. 24/10 i 33/14).

U okviru parking prostora pijace može postojati montažno demontažna prijemna kućica (naplata karata) površine do 4 m².

Na idejno rješenje pijace obavezno se pribavlja saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

PRIVREMENI OBJEKAT ZA TRGOVINU I USLUGE

- **Objekti za trgovinu i usluge do 150 m²**

Objekat za trgovinu i usluge površine do 150 m² je montažno-demontažnog karaktera. Lokacije za ovaj tip objekata date su u grafičkom i tabelarnom dijelu Programa.

Objekat za trgovinu i usluge površine do 150 m² je od lakih kvalitetnih materijala, proizveden od ovlašćenog proizvođača, montira se na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), sa mogućnošću da se sa lokacije ukloni u cjelini ili u djelovima.

Struktura fasada i zidova objekta za trgovinu i usluge može biti od pocinčanih bojenih limova, poliuretanskih panela, termopan stakla, fasadnih laminata ili fasadnih ispuna sa kamenim ili drvenim oblogama.

Na lokaciji nije moguće postavljanje drugih privremenih objekata, osim onih u funkciji osnovnog objekta.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje za montažno demontažne objekte površine do 30m², odnosno revidovani glavni projekat za montažno demontažne objekte površine veće od 30m².

- **Objekti za trgovinu i usluge od 150 m² i više**

Objekat za trgovinu i usluge površine od 150 m² i više može biti montažno-demontažni ili nepokretni privremeni objekat.. Lokacije za ovaj tip objekata date su u grafičkom i tabelarnom dijelu Programa.

Objekat za trgovinu i usluge površine preko 150 m² može biti od trajnog materijala - čelika pocinčanog i plastificiranog u boji, od inoksa ili od eloksiranog ili plastificiranog aluminijuma, a svojim izgledom, oblikovanjem i bojom usklađen sa prostorom u kojem se postavlja.

Struktura fasada i zidova objekta za trgovinu i usluge može biti od pocinčanih bojenih limova, poliuretanskih panela, termopan stakla, fasadnih laminata ili fasadnih ispuna sa kamenim ili drvenim oblogama.

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju - objekat za trgovinu i usluge je što je više moguće transparentan, sa materijalizacijom kao za privremene ugostiteljske objekte, uz mogućnost češće primjene „alubonda“, akvapanela i sličnih savremenih materijala, jer su ovakvi materijali primjereniji ovoj vrsti objekata i njihovoj samoj namjeni. Podovi kao u prethodnim slučajevima, obavezno, protiv-klizni, a u specijalnim slučajevima, kada za to postoji potreba, predvidjeti kiselo otporne podne obloge. Objekat uklopiti u neposredno okruženje, kao u funkcionalnom, tako i u estetskom smislu.

Tehnička dokumentacija: Revidovani glavni projekat.

Na idejno rješenje privremenog objekta za trgovinu i usluge obavezno se pribavlja saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA NAMJENJENIH ZA ORGANIZACIJU DOGAĐAJA

- Šator za manifestacije, događaje ili promocije
  - Bina, podijum ili bioskop na otvorenom
  - Objekat i oprema za potrebe snimanja spotova, filmova ili reklama
  - Objekat i oprema za potrebe organizovanja festivala
  - Objekat i oprema za potrebe održavanja prazničnih i ostalih javnih događaja
- Za vrijeme trajanja festivala, sajмова, koncerata, manifestacija i drugih događaja koji upotpunjuju turističku ponudu moguće je zauzeti površinu na kojoj bi se montirali privremeni objekti, neophodni za organizaciju navedenih događaja, a bez potrebe za unošenje ovih objekata u grafički dio Programa.
  - Vrijeme postavljanja, korišćenja i uklanjanja privremenih objekata u ovu svrhu podrazumijeva period montaže i demontaže privremenih objekata, kao i period zauzeća površine i korišćenja privremenih objekata za vrijeme trajanja pomenutih događaja.
  - Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje montažno-demontažnih objekata i atesti proizvođača i fotografije opreme odnosno uređaja.

ŠATOR ZA MANIFESTACIJE, DOGAĐAJE ILI PROMOCIJE

- Šator za manifestacije, događaje ili promocije je fabrički proizveden i atestiran privremeni objekat koji se sastoji od lake, montažno-demontažne konstrukcije na adekvatan način pričvršćen za tlo i razapetog platna ili nekog drugog nepromočivog materijala. U svom sastavu može imati uređaje za kontrolu temperature (grijanje, klima uređaj, ventilatori), ozvučenje, osvjetljenje i manju kuhinju, binu, podijum, prostor i opremu za posjetioce (tribine, stolice, prenosive toalete).

- Šator može biti različitih dimenzija i oblika, u zavisnosti od konkretne namjene (cirkuske predstave, koncerti, izložbe).

BINA, PODIJUM ILI BIOSKOP NA OTVORENOM

- Bina, podijum ili bioskop na otvorenom je fabrički proizvedeni i atestirani objekat koji se sastoji od lakih, montažno-demontažnih konstrukcija i na njih postavljenih gaznih površina od čvrstih materijala, sa pripadajućom tehničkom opremom (ozvučenje, osvjetljenje, ekrani) i prostorom i pratećom opremom za gledaoce (ograda, ograđeni prostor, tribine, stolice). Mogu biti različitih dimenzija i oblika, u zavisnosti od konkretne namjene i predviđenog broja posjetilaca.

OBJEKTI I OPREMA ZA POTREBE SNIMANJA SPOTOVA, FILMOVA ILI REKLAMA

- Objekti i oprema za potrebe snimanja spotova, filmova ili reklama su svi montažno-demontažni objekti (za smještaj osoblja, studijski rad, garderobe, prenosivi toaleti), tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, kamere sa kranovima), scenografije, rekviziti koji se postavljaju za ovu potrebu. Mogu biti različitih dimenzija i oblika, u zavisnosti od konkretne namjene.

OBJEKTI I OPREMA ZA POTREBE ORGANIZOVANJA FESTIVALA

- Objekti i oprema za potrebe organizovanja festivala su fabrički proizvedeni i atestirani montažno-demontažni objekti (bine, podijumi, garderobe, šatori, prenosivi toaleti), tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, kamere sa kranovima i sl.), scenografija, rekviziti, prostor i prateća oprema za gledaoce (ograda, ograđeni prostor, tribine, stolice, toaleti, šatori za smještaj), privremeni parking prostori koji se na javnom prostoru postavljaju za potrebe festivala i drugih kulturnih manifestacija. Mogu biti različitih dimenzija i oblika, u zavisnosti od konkretne namjene i predviđenog broja posjetilaca.

OBJEKTI I OPREMA ZA POTREBE ODRŽAVANJA PRAZNIČNIH I OSTALIH JAVNIH DOGAĐAJA

Objekti i oprema za potrebe održavanja prazničnih i ostalih javnih događaja (sportske, kulturne, tehničke, političke, aktivističke, humanitarne, ekološke, obrazovne i slične prirode) mogu biti:

- štand;
- prodajni pano i prodajni pult;
- ugostiteljski aparat;
- posebna vozila za pružanje jednostavnih ugostiteljskih usluga;
- bina;
- podijum;
- oprema za performanse (izvođači, muzičari, promoteri, dijeljenje flajera).

Za privremene objekte za potrebe održavanja prazničnih i javnih događaja primijeniti smjernice date Programom za ovu vrstu objekata.

URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE OBJEKATA NAMJENJENIH REKLAMIRANJU, OGLAŠAVANJU I PRUŽANJU INFORMACIJA

- Informacioni punkt
- Bilbord, reklamni i oglasni pano
- Promotivni natpis, skulptura i paviljon
- Reklamna zastava
- Reklamni suncobran i reklamna tenda

INFORMACIONI PUNKT

Informacioni punkt je tipski otvoreni privremeni objekat, maksimalne površine do 2m² koji se po pravilu postavlja na uređenoj javnoj površini (pješačkoj ulici ili trgu)

Izrađuje se od lakog materijala kao što su lake metalne konstrukcije i obloge, inox mreže, prexiglas;

Prateća oprema informacionog punkta je stolica na sklapanje;

Na informacionom pultu je dozvoljeno postaviti reklamni naziv i reklamni logo;

Nakon isteka dnevnog radnog vremena informacioni pult ostaje na javnoj površini, a nakon sezonskog radnog vremena se uklanja sa javne površine;

Na informacionom pultu se ne može vršiti bilo kakva prodaja;

- Tehnička dokumentacija: Tipski projekat, kataloški podaci, fotografije.
- Na izgled informacionog punkta potrebno je pribaviti saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

BILBORD, OGLASNI I REKLAMNI PANO

Bilbord je nepokretni privremeni objekat izrađen od lakih materijala u ramu, na nosećem stubu. Bilbord je vrsta reklamno oglasnog panoa koji prema obliku i raspoloživim površinama za oglašavanje može biti jednostran, dvostran ili trostran.

Površina svake strane bilborda može biti od 6 m² do 60 m² u sljedećim dimenzijama (visina x širina)

- 2,0 m x 3,0 m
- 3,0 m x 4,0 m
- 3,0 m x 6,0 m
- 3,0 m x 8,0 m
- 5,0 m x 10,0 m
- 5,0 m x 12,0 m

Bilbord se može postaviti i na nosač koji se nalazi na fasadi zgrade a više bilborda se ne može postavljati u visinu.

Kada na bilbordu nije postavljena reklama bilbord se prekriva plakatom bijele boje

Oglasni odnosno reklamni pano (stub, totem, city light- svijetleća reklama, reklamna vitrina, reklamna ograda, LED display) je objekat namijenjen isticanju reklamnih poruka, radi komercijalnog reklamiranja i oglašavanja, kao izaisticanje plakata kulturnog sadržaja, planograda. Maksimalna dozvoljena površina jedne strane oglasnog odnosno reklamnog panoa iznosi 4 m² u slučaju stuba, totema, citylight-ailireklamne vitrine, odnosno 20m² u slučaju LED display- aireklamne ograde.

Oglasni odnosno reklamni pano može biti jednostrani ili dvostrani, svijetleći ili nesvijetleći.

Oglasni odnosno reklamni pano se postavlja na postojeću uređenu površinu.

Zoniranje: Ovi objekti se mogu postavljati na lokacijama koje definiše organ lokalne uprave nadležan za odobravanje postavljanja reklamnih table i panoa, bez obaveze predstavljanja u grafičkom dijelu Programa.

PROMOTIVNI NATPIS, SKULPTURA I PAVILJON

Promotivni natpis, skulptura odnosno paviljon su slobodnostojeći montažno-demontažni privremeni objekti namijenjeni promociji turističke destinacije (naziv destinacije, promotivna

poruka, maskota grada) ili namijenjeni oplemenjivanju prostora sadržajem i podizanju estetskih kvaliteta lokacije. Izrađuju se od trajnog materijala otpornog na atmosferske uticaje i postavljaju se na postojeću uređenu javnu površinu ili, izuzetno, u sklopu uređenih zelenih površina.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje montažno-demontažnih objekata i atesti proizvođača i fotografije opreme odnosno uređaja.

Za skulpturu i paviljon potrebno je pribaviti saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

REKLAMNA ZASTAVA

Reklamna zastava je privremeni objekat koji se postavlja na jarbol, u držače na fasadi objekta ili na stub javne rasvjete na određeno vrijeme, a koji sadrži reklamni natpis. Može se postaviti i površinski na dio fasade objekta, sa tim da se u visini prizemlja objekta osigura slobodan prostor za prolaz vozila i pješaka.

URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA NAMJENJENIH ZA SPORT I REKREACIJU

- Objekti za iznajmljivanje sportsko-rekreativne opreme
- Natkriveni/zatvoreni sportski objekat
- Sportski objekat - otvoreni teren
- Zabavni park
- Dječje igralište
- Mobilno klizalište
- Mobilijar sportskog karaktera

OBJEKTI ZA IZNAJMLJIVANJE SPORTSKO-REKREATIVNE OPREME

Objekat namijenjen za iznajmljivanje sportsko-rekreativne opreme je otvoreni stalak (za bicikla) koji je izgrađen od lakih kvalitetnih materijala, proizveden od ovlašćenog proizvođača, koji se montira na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo) i koji se može postaviti i ukloniti sa lokacije u cjelini ili u djelovima.

NATKRIVENI/ZATVORENI SPORTSKI OBJEKAT

Natkriveni/zatvoreni sportski objekat je montažno demontažni ili nepokretni privremeni objekat u funkciji sportsko-rekreativnih aktivnosti (fudbal, košarka, odbojka, tenis, klizanje) sa odgovarajućim sadržajima i ugrađenom opremom.

Konstrukcija je napravljena od montažnih elemenata sa zidovima i krovnim prekrivačem od impregniranog ili plastificiranog platna ili drugog sličnog materijala. Betoniranjenatkrivenog/zatvorenog sportskog objekta vrši se samo ako je to potrebno za izradu temelja nosača konstrukcije, koji ne može biti izvan zemlje više od 20 cm.

U okviru pripadajuće površine ovog objekta može se postaviti i montažni objekat površine do 16m², za potrebe prodaje karata i smještanja i izdavanja dijela opreme. Ako na lokaciji ili u okviru samog objekta ne postoji toalet sa priključkom na kanalizacioni sistem ili sa bioprečišćivačem, u okviru pripadajuće površine ovog objekta mogu se postaviti pokretni toalet i mobilni sanitarni blok.

Natkriveni/zatvoreni sportski objekat snadbijeven je odgovarajućom infrastrukturom, površinama za parkiranje vozila, a prostor oko natkrivenog sportskog objekta oplemenjen zelenilom.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje za montažno demontažne objekte površine do 30m², odnosno revidovani glavni projekat za montažno demontažne objekte površine veće od 30m² i nepokretne objekte

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju – NATKRIVENI/ZATVORENI SPORTSKI OBJEKAT. Kako se radi o specifičnoj vrsti objekata, akcentat se stavlja na izbor boje i materijala pokrivača, kao i na formu objekta, orijentaciju, položaj na parceli i uklapanje u neposredno okruženje .

Na idejno rješenje objekata pribavlja se saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

SPORTSKI OBJEKAT - OTVORENI TEREN

Sportski objekat - otvoreni teren je privremeni objekat u funkciji sportsko-rekreativnih aktivnosti (fudbal, košarka, odbojka, tenis, klizanje, skejt-bord poligon, teren za boćanje...) sa odgovarajućim sadržajima i ugrađenom opremom.

Otvoreni teren može sadržati prostor za gledaoce - montažne tribine. Oko otvorenog terena može se postaviti zaštitna ograda kako bi se zaštitilo okruženje od mogućih negativnih posledica (sportskih rekvizita). Zaštitna ograda na koju se postavlja reklamni sadržaj smatra se reklamnom ogradom. Podloga sportskog objekta - otvorenog terena može biti gumena podloga, vještačka trava, atletska staza, multifunkcionalna podloga.

U okviru pripadajuće lokacije otvorenog terena može se postaviti i montažni objekat površine do 16m², za potrebe prodaje karata, smještanja i izdavanja dijela opreme, kao i montažni objekat površine do 16m² za potrebe svlačionica.

Ako na lokaciji ne postoji toalet sa priključkom na kanalizacioni sistem ili sa bioprečišćivačem, u okviru pripadajuće površine otvorenog terena mogu se postaviti pokretni toalet i mobilni sanitarni blok.

Otvoreni teren snadbijeven je odgovarajućom infrastrukturom, površinama za parkiranje vozila i oplemenjen zelenilom.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje montažno-demontažnih objekata površine do 30 m² ili revidovani glavni projekat za objekte površine preko 30 m² kao i atesti proizvođača i fotografije opreme odnosno uređaja.

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju – SPORTSKI OBJEKAT - OTVORENI TEREN. Za prateći objekat u okviru cjeline (prodaja karata, smještaj i izdavanje dijela opreme), smjernice su kao za slične pojedinačne objekte iz ovog programa. Svlačionica po pitanju materijalizacije i oblikovanja treba da bude primjerena svojoj namjeni i usklađena sa prvim objektom u ovom stavu. Prirodna ventilacija svlačionice je obavezna. Podovi u oba objekta su protiv klizni. Prilaganje fotografija predviđenih toaleta je obavezno, radi provjere uklapanja sa ostalim objektima.

Na idejno rješenje objekata pribavlja se saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

ZABAVNI PARK

Zabavni park je montažno-demontažni privremeni objekat koji čini skup konstruktivnih elemenata, uređaja, i druge opreme koja se postavlja na gotovu ili montažno-demontažnu podlogu.

Površina lokacije za zabavni park određuje se za svaki konkretan slučaj posebno, zavisno od veličine elemenata koji sačinjavaju zabavni park. Naprave i uređaji koji čine zabavni ili akvapark mogu imati izražene zvučne i svjetlosne efekte namijenjene zabavi djece i odraslih, izrađeni su od savremenih i kvalitetnih materijala sa potrebnim atestima, a izgledom i oblikom usklađeni su sa okolnim ambijentom.

Tehnička dokumentacija :atest proizvođača i spisak opreme odnosno uređaja sa fotografijama.

DJEČJE IGRALIŠTE

Dječje igralište je montažno-demontažna grupacija objekata, otvorenih površina za igru ili urbanog mobilijara montiranog na određenoj lokaciji u svrhu igre djece.

Svi objekti i oprema koji se montiraju u sklopu dječjih igrališta su od materijala otpornih na mehaničke uticaje i ekološki prihvatljivih, bezbijednih po zdravlje djece, sa svim neophodnim atestima.

Tehnička dokumentacija : atest proizvođača, spisak rekvizita sa fotografijama.

MOBILNO KLIZALIŠTE

Mobilno klizalište je otkriveni ili natkriveni montažno-demontažni privremeni objekat sa pratećom opremom namijenjen za rekreativne sportove na ledu. Površina mobilnog klizališta može biti do 1200 m².

Lokacija za mobilno klizalište može se odrediti bez potrebe ucrtavanja u grafičkom dijelu Programa, i to isključivo za potrebe organizacije događaja. Nakon isteka perioda na koji je odobreno postavljanje mobilnog klizališta za potrebe organizacije događaja isti se u potpunosti uklanja sa lokacije.

Prateću opremu mobilnog klizališta čine rashladni uređaj, zaštitna ograda, prostor za skladištenje opreme za zaravnavanje leda, ostava za klizaljke, garderoba, prostor za iznajmljivanje klizaljki, smještanje blagajne i ostalih potrepnosti za rad klizališta.

Zaštitna ograda iz stava 3 ovog člana sastoji se od elemenata koji se spajaju i učvršćuju u cjelinu po cijelom obodu mobilnog klizališta, visine 1 m, sa ugrađenim vratima za ulazak i izlazak klizača širine minimalno 1 m.

Zaštitna ograda je zadovoljavajuće čvrstoće - čelična konstrukcija sa drvenim elementima i rukohvatom.

MOBILIJAR SPORTSKOG KARAKTERA

Grafičkim i tabelarnim dijelom Programa definisane su lokacije za dvije klupe za dojlje,sa potrebnim opisima i dimenzijama. Prilikom pozicioniranja ovih objekata potrebno je pridržavati se opštih uslova Programa. Takođe u ovu grupu objekata spadaju i trenažeri, fitness mobilijar, šahovske table, solarne klupe, za koje se mogu izdati urbanistički uslovi bez potrebe ucrtavanja u Program.

URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA ZA KOMUNALNE USLUGE I INFRASTRUKTURU

- Privremeno parkiralište
- Ručne barijere za pojedinačno parking mjesto
- Objekti i predmeti na stanici javnog gradskog prevoza
- Montažni objekat za servisiranje ili pranje vozila
- Tank za vodu
- Bioprečišćivač
- Fiksna radiokomunikaciona stanica
- Spoljašnji (outdoor) kabinet za potrebe elektronskih komunikacionih usluga
- Vazdušni vod za potrebe elektronskih komunikacionih usluga
- Mjerno mjesto - stanica
- Pokretna toaletna kabina i mobilni sanitarni blok
- Reciklažno dvorište
- Objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom

PRIVREMENO PARKIRALIŠTE

Maksimalna površina svakog privremenog parkirališta definisana je za svaku pojedinačnu lokaciju,

Za potrebe privremenog parkirališta može se prilagoditi i postojeća asfaltna ili betonska površina.

Na privremenom parkiralištu moraju biti obezbijeđeni uslovi za nesmetano parkiranje vozila. U sklopu privremenog parkirališta teren se ne može betonirati niti vršiti njegova fizička promjena, ali se može formirati podloga od šljunka srednje granulacije debljine maksimalno 15 cm.

Privremeno parkiralište mora biti uređeno, ozelenjeno, dobro osvijetljeno i čuvano.

U okviru privremenog parkirališta može postojati montažno-demontažna prijemna kućica (za naplatu karata) maksimalne kvadrature do 4 m², kao i ulazna i izlazna rampa.

Na saobraćajnom znaku kojim se obilježava privremeno parkiralište mora biti označeno obavještenje o vremenu i visini naknade za parkiranje vozila.

Prilikom povezivanja priključne saobraćajnice sa parkinga na glavnu, poštovati uslove nadležnog organa za puteve.

RUČNA BARIJERA ZA POJEDINAČNO PARKING MJESTO

Ručna barijera za pojedinačno parking mjesto su montažno-demontažna oprema koja se postavlja za zaštitu pojedinačnog rezervisanog parking mjesta. Ručna barijera za pojedinačno parking mjesto su visine do 0,7 m i širine do 0,6m. Ručna barijera za pojedinačno parking mjesto izrađuju se od metalnih cijevi otpornih na udarce i na atmosferske uticaje (rđanje), a postavljaju se na predviđenim parking mjestima i na 1m ispred ulaznih vrata u garaže, ali ne na saobraćajnicama.

OBJEKTI I PREDMETI NA STANICI JAVNOG GRADSKOG PREVOZA

Objekti i predmeti na stanici javnog gradskog prevoza su montažno demontažni privremeni objekti namjenjeni zaštiti putnika od atmosferskih uticaja, informisanju putnika i trgovinskim uslugama;

Na stajalištu javnog gradskog prevoza može se postavljati nadstrešnica, a ukoliko ne postoje prostorne mogućnosti za postavljanje nadstrešnice, može se postavljati oznaka stajališta. Nadstrešnica je tipska i modularna, konstrukcija izrađena od inoks profila, bočne strane od sigurnosnog stakla ili kombinovane sa City lightom, a krovni elementi zakrivljeni, ili izvedeni u nagibu i izrađeni od akrilata;

Dimenzije jednog modula nadstrešnice je do 2,4mx6m;

Opremu nadstrešnice čini: naziv stajališta, oznaka autobuske linije, šema gradskih linija, klupa, korpa za otpatke i u zavisnosti od raspoloživog prostora, City light;

U sklopu nadstrešnice može se postavljati kiosk koji sa nadstrešnicom oblikovno i konstruktivno čini cjelinu, a ukoliko ne postoji mogućnost za takvo postavljanje (drvo, hidrant) kiosk se može postaviti odvojeno od nadstrešnice na jednaku udaljenost od ivice trotoara.

U slučaju postavljanja kioska, poštovati uslove za kioske date ovim Programom; Na teritoriji opštine Bar svi kiosci na stanicama javnog gradskog prevoza su tipski, te je u slučaju postavljanja novih objekata iste neophodno vizuelno uskladiti, a u skladu sa fotografijama datim u prilogu tekstualnog dijela.

Podloga na koju se postavlja nadstrešnica izvodi se na način da se ne stvara arhitektonska barijera i ne sužava slobodan prostor za kretanje pješaka;

Postavljanje oznake stajališta javnog gradskog prevoza može se vršiti ako ne postoje uslovi za postavljanje nadstrešnice;

Oznaka stajališta sadrži: naziv stajališta, oznaku autobuske linije, šemu gradskih linija i korpu za otpatke;

Dizajn objekata i predmeta na stanici javnog gradskog prevoza mora biti savremen, svedenih linija i nenapadne materijalizacije. Posebnu pažnju obratiti na lokacije u blizini objekata koji su zaštićena kulturna dobra.

Zoniranje: Ovi objekti se mogu postavljati na lokacijama koje definiše organ lokalne uprave nadležan za pitanja javnog gradskog prevoza, bez obaveze predstavljanja u grafičkom dijelu Programa;

Tehnička dokumentacija: Tipski projekat, odnosno idejno rješenje.

Na izgled stajališta gradskog prevoza obavezno se pribavlja saglasnost Glavnog gradskog arhitekta. Na teritoriji opštine izgled svih stajališta mora biti unificiran.

MONTAŽNI OBJEKAT ZA SERVISIRANJE ILI PRANJE VOZILA

Montažni objekat za servisiranje ili pranje vozila je montažno-demontažni privremeni objekat za pranje i čišćenje, obavljanje tehničkog pregleda odnosno servis vozila svih tipova.

Bruto površina montažnog objekta zavisi od potrebe za efikasnim odvijanjem predviđene djelatnosti, što podrazumeva dovoljan prostor za smještanje vozila, kao i nesmetanu komunikaciju osoblja koje pruža usluge pranja i čišćenja.

Maksimalna bruto površina iznosi 100 m².

Noseća konstrukcija montažnog objekta je od čeličnih profila, krovna konstrukcija je čelična, krovni pokrivač od lima, a zidna ispuna su montažni sendvič paneli.

Ako je objekat formiran u vidu nadstrešnice, konstrukciju krova nosi čelični, konstruktivni skelet montiran na armirano-betonske temelje, dok se ostatak konstrukcije pada izvodi prema tehničkoj dokumentaciji.

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju – MONTAŽNI OBJEKAT ZA SERVISIRANJE ILI PRANJE VOZILA. Idejno rješenje mora biti funkcionalno i moraju biti predviđeni primjereni materijali, laki za održavanje, shodno namjeni objekta a oblikovnost objekta maštovito rješana. Objekti se moraju vizuelno uklopiti u neposrednookruženje.

Tehnička dokumentacija: Revidovani glavni projekat. Prilikom izrade dokumentacije poštovati naročito Uredbu o projektima za koje se vrši procjena uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

Na idejno rješenje objekata pribavlja se saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

TANK ZA VODU

Tank za vodu je tipski montažno-demontažni privremeni objekat, proizveden od ovlašćenog proizvođača, koji služi za snabdijevanje vodom.

Tank za vodu izveden je od plastičnih materijala i postavlja se na postojeću podlogu ili ukopavanjem u tlo.

Tehnička dokumentacija :atest proizvođača

BIOPREČIŠĆIVAČ

Bioprečišćivač je privremeni objekat koji služi za tretman otpadnih voda i koji može biti izveden kao tipski uređaj ili kao biljni sistem.

Bioprečišćivač koji se sastoji od tipskog uređaja postavlja se ukopavanjem u tlo.

Bioprečišćivač koji se izvodi kao biljni sistem sastoji se od vodonepropusnih folija postavljenih u ravni terena

ili ukopanih u tlo, ispunjenih suspstratom u kojima se sade močvarne biljke.

FIKSNA RADIOKOMUNIKACIONA STANICA

Fiksna radiokomunikaciona stanica je nepokretni privremeni objekat koji je dio elektronske komunikacionemreže.

Fiksna radiokomunikaciona stanica se sastoji od predajne i/ili prijemne radiostanice i druge radio opreme(napajanje, baterije, mrežna oprema) smještene u odgovarajući kabinet ili drugi objekat, kablova za povezivanje radio stanice i pripadajućeg antenskog sistema i antenskog sistema.

Antenski sistem se montira na antenski stub metalne ili betonske konstrukcije, pričvršćen za tlo ili drugi objekatčvrste gradnje odgovarajućim temeljima ili ankerima ili na metalne antenske nosače pričvršćene za drugi objekatčvrste gradnje.

Dimenzije kabineta, antenskog sistema i antenskog stuba, odnosno antenskih nosača iz prethodnog stave

određuju se u zavisnosti od uslova za optimalno funkcionisanje fiksne radiokomunikacione stanice i uslova konkretne lokacije.

SPOLJAŠNJI (OUTDOOR) KABINET ZA POTREBE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIONIH USLUGA

Spoljašnji (outdoor) kabinet je nepokretni privremeni objekat koji je dio elektronske komunikacione mreže, a služi za poboljšanje pružanja elektronskih komunikacionih usluga (fiksne telefonije, pristupa internetu i televizije).

Za postavljanje spoljašnjeg (outdoor) kabineta je potrebno betonsko postolje površine 3 m² - 4 m² sa pratećim uzemljenjem i razvodnim ormarom, a kabinet se sastoji od metalne šasije, u kojem se nalazi prostor za mrežni dio opreme (pasiva i aktiva), ispravljači, baterije, opcionalno klima jedinica, kao i sva druga potrebna oprema (uvodnice, osigurači).

Spoljašnji (outdoor) kabinet se povezuje na telekomunikacionu mrežu putem optike ili preko radio-relejnog linka, a ako je povezivanje preko radio-relejnog linka potrebno moguće je postaviti armirani betonski stub na kojem se montira radio-relejni link.

Fiksna radiokomunikaciona stanica i spoljašnji outdoor cabinet za potrebe elektronskih komunikacionih usluga ne mogu se postavljati na šumskim površinama shodno odredbama Zakona o šumama, kao ni na vrijednim poljoprivrednim površinama, niti u zonama zaštićenih prirodnih i kulturnih područja, osim uz saglasnost institucija nadležnih za upravljanje ovim površinama i zonama.

VAZDUŠNI VOD ZA POTREBE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIONIH USLUGA

Vazdušni vod je montažno-demontažni privremeni objekat koji je dio elektronske komunikacione mreže, a služi za poboljšanje pružanja elektronskih komunikacionih usluga (fiksne telefonije, pristupa internetu i televizije).

Na stubovima ulične rasvjete i niskonaponske mreže se postavljaju vazdušni vodovi (optički i koaksijalni kablovi), sa pratećom opremom (distributivni ormar).

MJERNO MJESTO-STANICA

Mjerno mjesto-stanica je tipski privremeni objekat koji služi za mjerenje kvaliteta vazduha i vode i po pravilu se postavlja na javnoj površini u skladu sa uslovima iz posebnih propisa.

Dimenzije mjernih stanica određuju se u zavisnosti od uslova lokacije.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje ili atest u slučaju da je u pitanju uređaj.

POKRETNA TOALETNA KABINA I MOBILNI SANITARNI BLOK

Pokretna toaletna kabina je tipski privremeni objekat koji predstavlja samostalnu sanitarnohigijensku jedinicu bez potrebe priključivanja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu i koji se postavlja na javnu površinu ili u okviru zaštićenog područja, za potrebe posjetilaca.

Pokretna toaletna kabina se postavlja za potrebe gradilišta, privremenih kampova, kulturnoumjetničkih manifestacija, skupova, koncerata, nakon čega se uklanja.

Bruto površina jednog pokretnog toaleta ne može prelaziti 3 m².

Kabine se izrađuju od PVC materijala.

Tehnička dokumentacija: Tipski projekat, odnosno atest proizvođača.

Mobilni sanitarni blok je toalet napravljen sa priključkom na kanizacioni sistem ili na vodonepropusnu septičku jamu odnosno septičku jamu sa bioprečišivačem.

Maksimalna bruto površina sanitarnog bloka iznosi 24 m².

Mobilni sanitarni blok se priključuje na vodovodne instalacije, a ukoliko ne postoji mogućnost vodovodnog priključka sanitarni blok se snabdijeva tehničkom vodom iz za to pripremljenog rezervoara.

Mobilni sanitarni blok je izgrađen od lakih kvalitetnih materijala, proizveden od ovlaštenog proizvođača, koji se montira na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), koji se može postaviti i ukloniti sa lokacije u cjelini ili u djelovima.

Mobilni sanitarni blok svojim izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja.

Tehnička dokumentacija: Tipski projekat, odnosno atest proizvođača.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Reciklažno dvorište je ograđeni otvoreni prostor u funkciji privremenog objekta namijenjen za sakupljanje i privremeno skladištenje po vrstama, odnosno frakcijama komunalnog otpada koje se odvojeno sakupljaju.

Reciklažno dvorište organizuje se na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada.

U okviru reciklažnog dvorišta može se postaviti montažno demontažna prijemna kućica sa sanitarnim blokom i kancelarijom, površine do 30 m².

OBJEKTI ZA PRISTUP I KRETANJE LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM

Objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom su objekti namijenjeni za savladavanje visinskih razlika prostora kojim se kreću lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom i može se sastojati od rampe, stepeništa, lifta, vertikalno-podizne platforme i koso podizne sklopne platforme.

Na objekte iz stava 1 ovog člana primjenjuje se propis kojim se uređuje prilagođavanje objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE ODNOSNO GRAĐENJE OBJEKATA NAMJENJENIH ZA EKSPLOATACIJU PRIRODNIH SIROVINA, SKLADIŠTENJE I PROIZVODNJU

- Montažna hala i hangar
- Uzgajalište riba
- Pčelinjak

MONTAŽNA HALA I HANGAR

Lokacije za ovu vrstu objekata definisane su grafički i tabelarno. Montažna hala odnosno hangar može biti namijenjen za razne vrste skladištenja, privrednih i proizvodnih aktivnosti, servisa i usluga.

Montažna hala odnosno hangar je od čelične konstrukcije sa odgovarajućom ispunom od sendvič panela, a kod nepokretnog privremenog objekta, montažna hala odnosno hangar može imati armirano betonske elemente.

Montažna hala odnosno hangar može se postavljati odnosno graditi u zonama koje su shodno planskim dokumentima namijenjene za industriju i poslovanje.

Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju – MONTAŽNA HALA I HANGAR. Idejno rješenje mora biti funkcionalno i moraju biti predviđeni primjereni materijali, laki za održavanje, shodno namjeni objekta. Bez obzira na namjenu ovih objekata, obezbjediti dovoljno zelenih površina na parceli, a fasadom oplemeniti objekat, kako bi i ovakvi objekti dobili humani karakter, okrenuti čovjeku, zbog koga se i grade, u krajnjoj instanci. Kroz fasadu obezbjediti dovoljnu insolaciju i prirodnu ventilaciju. Objekti se moraju vizuelno uklopiti u neposredno okruženje.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje za objekte do 30m² , a za objekte bruto površine preko 30 m² tehničku dokumentaciju čini revidovan glavni projekat.

Na idejno rješenje objekata pribavlja se saglasnost Glavnog gradskog arhitekta.

UZGAJALIŠTE RIBA

Uzgajalište riba je objekat koji može biti plutajući (kavezi) ili nepokretni (bazeni), a namijenjen je uzgajanju ribe. Može biti tipski objekat koji sadrži platforme sa mrežama raznih oblika i veličina, hranilice i kaveze.

PČELINJAKAK

Pčelinjak je prostor na kojem se smještaju košnice sa pčelama, a površina pčelinjaka određuje se na osnovu broja košnica.

PRAVILA ZA KONZERVIRANJE PRIVREMENIH OBJEKATA U ZIMSKOM PERIODU

Pokretne montazno-demontažne privremene objekte koji imaju sezonski karakter korisnici su dužni, najkasnije 15 dana nakon isteka odobrenog perioda korišćenja, ukloniti sa javnih i privatnih površina.

Ukoliko je postavljanje privremenog objekta zahtijevalo i postavljanje odgovarajuće podloge, korisnici su dužni da uklone i podlogu. Predmetu lokaciju treba osloboditi od cjelokupnog mobilijara, predmeta i stvari i vratiti u predhodno stanje.

Privremeni objekti koji svojim gabaritima, a i načinom izrade nisu podesni za uklanjanje tokom zimskog perioda moraju se konzervirati na način da svojim izgledom ne narušavaju ambijent.

Terase ugostiteljskih objekata-natkrivene i nenatkrivene, na kojima se djelatnost obavlja sezonski, za vrijeme perioda u kome se djelatnost ne obavlja, osloboditi od svih vrsta mobilijara i opreme i držati ih u urednom stanju. Ugostiteljske terase ne mogu služiti kao magacinski prostori za mobilijar.

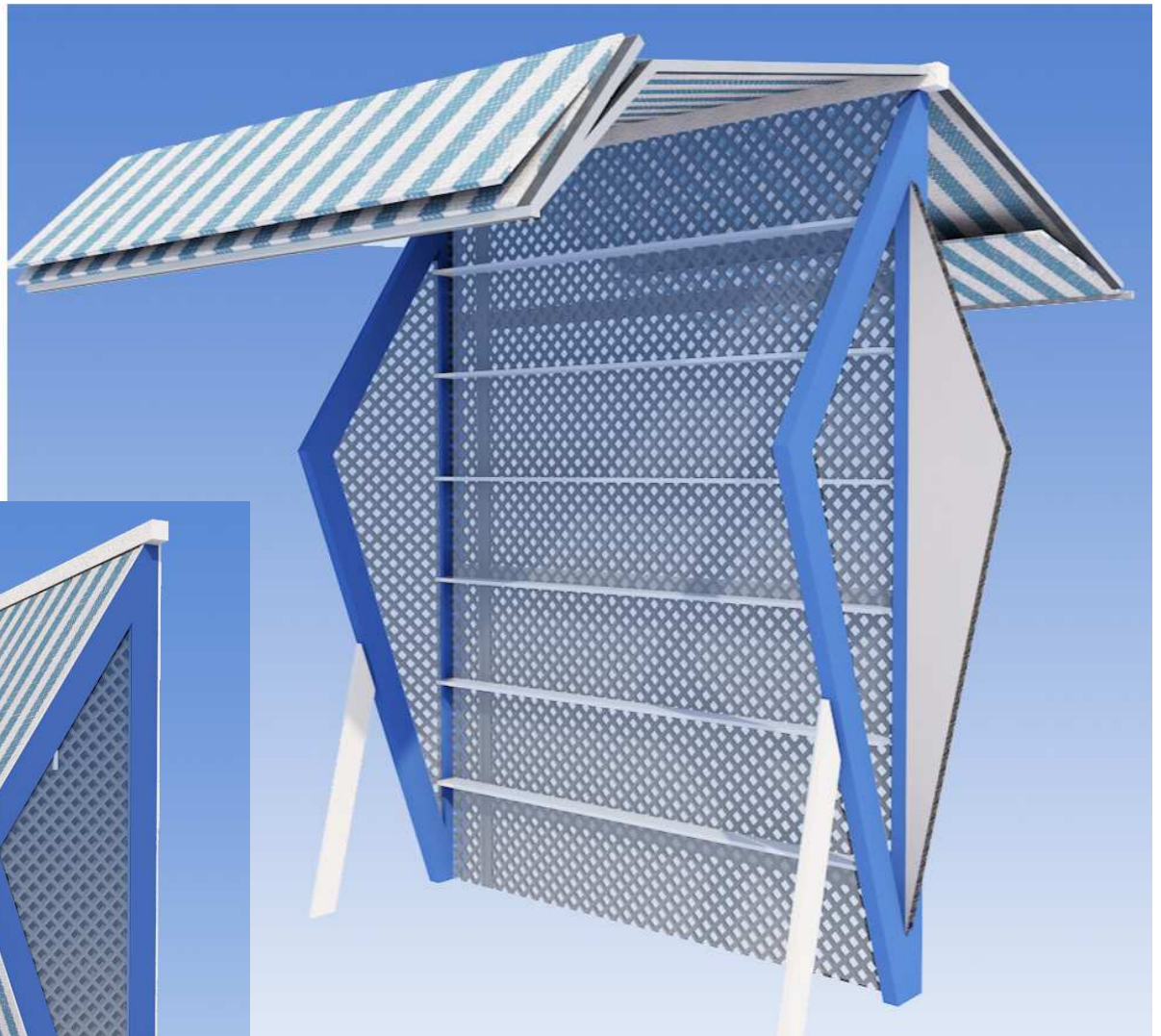
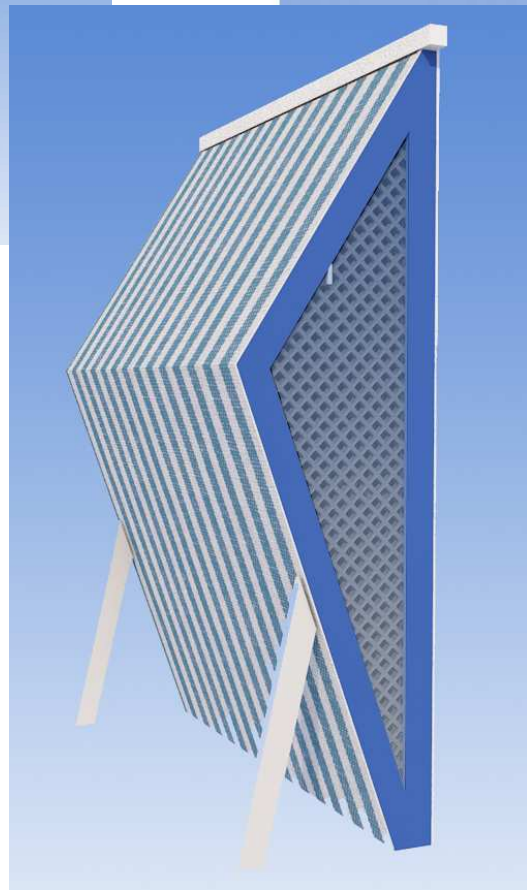
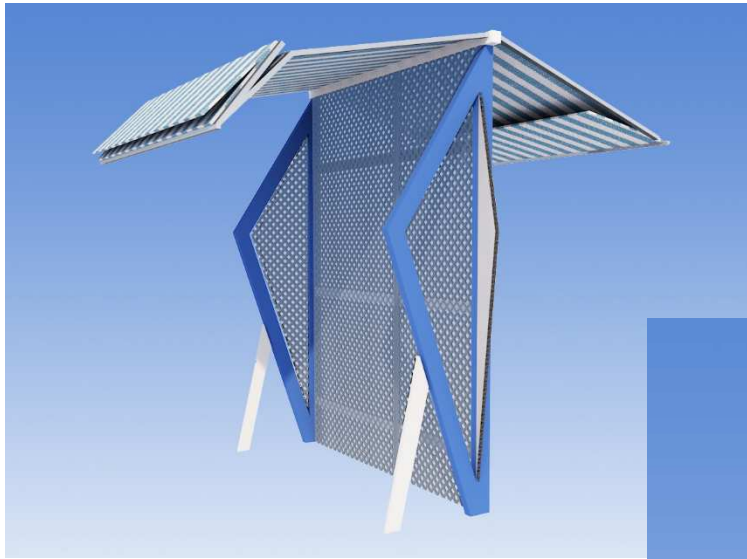
Privremeni objekti (kiosci, montažni eloksirani zatvoreni objekti), čije uklanjanje sa terena zbog vrste, gabarita ili drugih razloga nije moguće treba držati u urednom stanju. Objekat je potrebno osloboditi od robe namijenjene za trgovinu ili pružanje druge vrste usluga. Korisnik je dužan da staklene i druge providne površine objekta maskira/obljepi bijelim papirom ili drugim sličnim zatorom.

IDEJNA RJEŠENJA TIPSkih OBJEKATA

IPANO

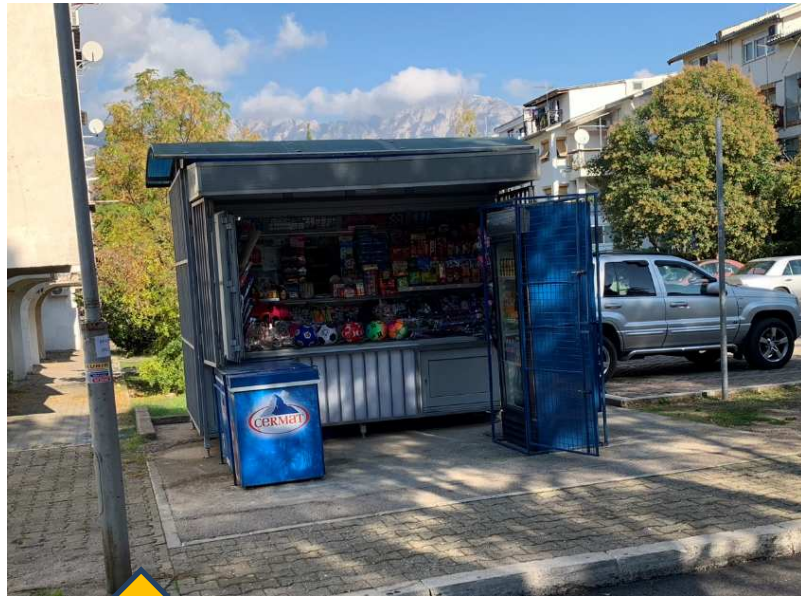
II PULT

III ŠTAND

KIOSCI

Površina 6 m²

Površina 7.2 m²

Površina 12 m²

KIOSCI NA STAJALIŠTIMA

